

ACC. N:R M. 15570: 1-4.

Landskap: *Skåne*

Upptecknare: *Sigfrid Larsson, Höör*

Härad: *Frösta*

Berättare: " " "

Socken: *Höör*

Berättarens yrke: *f.d. vagnmakare*

Uppteckningsår: *1961*

Född år *1880* i *Höör*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordbros. s. 1-4.

LUF 116.

12/5-61.

Luf 116

Här i dessa trakter har jag aldrig sett något hus med jordväggar men väl av lera, dessa lerhus uppfördes på många vis. Källare fanns sällan, dom började med fyra hörnstolpar i regel av ek som grävdes ner i jorden, som utvisade ^{husets} blivande storlek, så placerades dörrkarmarna, nedersta harnträet av ek, så lades golvet utav stäpad lera, varpå sedan innerväggar å skorsten placerades i ytter väggarna stack dom ner grova raka hasselkäppar cirka 2 decm. emellan, sedan flätades mellan dessa med klenare hassel, sedan börjades det roligaste insynerhet om det var fästefolket som skulle hava huset, dom gick vid vars en sida av den blivande väggen mitt emot var andra å var hade sin balja med arbetad lera så klintes med murslev å händer så detta flätverk blev en ogenomskinlig vägg, å under tiden diskutrades det om allt möjligt å omöjligt, var vaggan skulle stå m. m. å rätt som det var hade dom en vägg uppe vid lejdaren på villken taksparrarna skulle vila, sedan då takstolen var rest var det taklagofest.

Tregel kläddes väggarna med bräder, med ribb över varje fog, invändigt rättades puttsen till varpå spändes papp å så tapeter på pappen, sådana väggar var ganska varma å framför allt billiga, taket var oftast utav halm med takås utav grästorver. Gavlarna uppfördes på samma sätt ända upp till takåsen, sällan fönster i gavlarna, en dörr i var långsida av huset, köksdörr på baksidan, å fram till stora ingången, ett fönster vid var sida om varje dörr, halva huset i ett rum som kallades för stugan, andra halvvan var kök å ett rum som kallades för kammare, trappan till vinden var i köket som kunde hissas upp i taket på vinden var mörkt, inget fönster, så skulle man dit fick man ha lyckta för att ta sej fram, där stod histor å klädkåpi garderåb fanns sällan, i backahållan mitt emot huset var ofta en källare ingrävd i backen med dörr fram till så det var bekvämt att gå i källaren, källarväggarna var uppförda utav gråsten å fogade, ofta ett riktigt valv utav tucktad sten så det tälte att gå över, täckt med grästorver.

Ja när dessa hus börjades byggas är svårt att säga jag är över 80 år nu, å jag mins att min Mormor bodde i ett sådant hus å det står den dag som i dag är, å tillbyggt, men numera lagt trägolv ävanpå lergolvet, på den tiden städades inte lergolvet mer än en gång i veckan, sedan ströddes vit sand å nyhackat ene på golvet å då visste man att det var sända, så friskt å skönt detta enise dofftade. Det är ju tydligt att sådana hus fick byggas ute på rama landet, å numera skall det ju byggnadslov till var man ån skall bygga å på samma gång materialets beskaffenhet skall godkännas, så det är ju bramycke mera omständligt nuförtiden. Idessa trakter är mycke ont om lera, men en åder utav den åträdde varan fins ändå, å här ifrån äldre tider är en allmänning ingens direkta egendom, men var å en från samhället får ta sitt behov av varan, den får ju arbetas om den skall användas till byggnads material vilket sällan händer numera, förr var det många som hade en stor träplatta av grova bräder med kant.

runnt omkring också utav bräder, så östes rå lera i den
na basäng påfylld med vatten å så en gammal stadig
häst som leddes runt runt på så vis stampades å arbetades
leran så den blev megärlig å smidig sedan var den be-
haglig att arbeta med, i regel var det människor som
skälv skulle bo i huset som uppförde det med en gam-
mal rådjivare vid sidan, å då man skälv skulle ha
huset gjordes det nog på bästa, å på mest billiga vis,
å aldrig har jag hört någon klaga på lägenheten
utan alla har varit nöjda å jag vet sådana hus som
är mycke över hundra år. Mången gång var det
piga å dräng som tjänade på samma bondgård i många
år tillsammans, å som fick utav sin husbonde en bit jord
i uthantem utav egendomen, så var det till att hjälpas åt
att bryta å bända i denna tomt, å samla materialer i äravis
innan husbygget med jemensamma krafter uppfördes,
När så paret var gifta å satte bo var skulden ringa på
ett sådant hus, å bonden hade i regel arbetskraft tillgå.